

RECENZJA

Prof. dr hab. Zdzisław Pietrzyk
Kraków – UJ

FORUM BIBLIOTEK MEDYCZNYCH **2017 R. 10 NR 1 (19)**

Układ treści pisma jest interesujący i odzwierciedlający tendencje w obecnym rozwoju bibliotekarstwa. Oczywiście największy nacisk jest położony na zagadnienia związane z jednostkami służby medycznej.

Prezentowany zbiór tekstów uwzględnia 100-lecie powstania Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich i znalazły się w nim teksty dotyczące działalności tej bibliotekarskiej organizacji. Z uwagi na różnorodność artykułów do każdego z nich ustosunkuję się oddzielnie. Zamieszczam uwagi redakcyjne i tekstowe, większość zaznaczonych na marginesach potknięć typu literówek w tekście pomijam.

E. Stefańczyk – Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich... – powinno być Sejm przyjął ustawę (s. 14), należy dodać od października 2017 r. przewodniczącą jest Joanna Pasztaleniec-Jarzyńska (s. 20).

B. Howorka – Sto lat Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich... – cenny artykuł będący zachętą do historyków bibliotekarstwa do przyszłego syntetycznego opracowania o kondycji bibliotekarzy w Polsce. Podniósł ważny temat związany z prawnymi uregulowaniami w ostatnich latach, które są niekorzystne dla sytuacji zawodowej bibliotekarzy.

M. Kwiatkowska – Współpraca Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich z międzynarodowym ruchem bibliotekarskim... – cenny przyczynek do dziejów i działalności SBP. W końcowym fragmencie (s. 59) należałoby podkreślić znaczenie starań Biblioteki Narodowej i jej dyrektora T. Makowskiego w doprowadzeniu do wybrania Polski na miejscu kongresu i jego organizacji w 2017 r.

A. Lichawska – Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich (1917-2017) – w tytule należałoby dodać „w Łodzi”, w artykule na s. 65 należałoby uwypuklić, że scalanie

ziem polskich i organizacji wszelkich w tym ZBP, odbywało się w pierwszym roku odzyskania niepodległości i wiązało się z wieloma problemami, prawnymi, materialnymi i logistycznymi.

B. Kołodziej, A. Muc – I Sekcja Bibliotek Szkół Wyższych Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich... – wykaz skrótów nie może być aneksem. Przy pierwszym użytym skrócie nazw należałoby w przypisie odesłać do Wykazu skrótów. Należy uporządkować przypisy. Autorki używają partykuły „czy” zamiast „i” jako spójnika.

M. Butkiewicz – Sentymentalna wyprawa lubelskich bibliotekarzy na Białorusi – autor używa partykuły „czy” zamiast „i” jako spójnika (s. 97, 98). Skaryna jest krakowskim studentem, a drukarzem w Pradze i Wilnie.

S. Kurek-Kokocińska – Kształcenie bibliotekarzy w Łodzi w stopniu nie akademickim... – należy uporządkować zapisy w przypisach. Forma artykułu przypomina jakoby to był referat i należy niektóre fragmenty stylistycznie poprawić, m.in. na s. 103, 104, 108. Drobne usterki zaznaczyłem na marginesach. Na s. 108 może należałoby dodać przy L. Żulińskim: publicysta i krytyk literacki. S. 114 – szefowa nie jest stanowiskiem.

M. Kubiak, T. Krzyżaniak – Potrzeby studentów kontra napięty program nauczania czyli po co komu naukowa informacja medyczna? – poza drobiazgami redakcyjnymi zaznaczonymi na marginesach nie mam uwag.

J. Tomaszewska, Z. Hazubska – Poszukiwanie nauki w sieci – doświadczenia i praktyki doktorantów w Polsce – na s. 133 poprawić stylistycznie, na s. 136 w zaznaczonym fragmencie teza dyskusyjna i nie poparta wynikami badań – dla mnie bardzo dyskusyjna i z moich doświadczeń ze studentami i doktorantami jest odwrotnie.

E. Rudnicka – Kariera Bibliotekarza – mit czy rzeczywistość – poza drobnymi usterekami redakcyjnymi do tekstu nie mam uwag.

E. Rogowska, D. Budek – nie mam uwag poza rozwiązaniem skrótu: PUM.

K. Bikowska – tylko redakcyjne uwagi zaznaczone na marginesie.

E. Dobrogowska-Schlebusch – zasadnicza uwaga to zbyt długie cytaty pozbawione zasad sztuki edytorskiej powodują, że nie wiemy czy są błędy w przytoczonych cytatach czy autorka błędnie oddała tekst – należałoby zaznaczyć te fragmenty niepoprawnych wypowiedzi pod względem gramatycznym i stylistycznym zaznaczyć: [!] – wypowiedzi należałoby skrócić tam gdzie to możliwe bez uszczerbku dla wywodów.

W. Giermaziak, B. Chlewicka – Biblioteki medyczne w Częstochowie – w artykule brak mi choćby niewielkiego biogramu Władysława Biegańskiego. Można oczywiście sprawdzić kto to był ale krótki biogram i odsyłacze bibliograficzne do jego życiorysu wydają się bardzo tu niezwykle przydatne. Poza tym bez uwag.

A. Grygorowicz, E. Kraszewska – Biblioteka Główna GUMED w nowej odsłonie... – uważam, że należy w tytule podać pełną nazwę a nie skrót „GUMED”. Na marginesach zaznaczyłem drobiazgi korektorskie.

E. Nowak – Kim jesteśmy? Pola działalności Biblioteki SUM – podobnie jak wyżej należałoby rozróżnić skrót nazwy. Poza tym bez uwag.

A. Bandrowska – Zastosowanie epoksykonazolu do dezynfekcji wybranego obiektu XVI-wiecznego... – w streszczeniu 24 stopnie C w tekście 26. Do A. Jungi należałoby dodać odsyłacz bibliograficzny. Na s. 243 autorka pisze o wytypowaniu „zbioru” ale chodzi o jeden druk. Z opisu jasno nie wynika, w której bibliotece przechowywany jest druk A. Jungi – brak sygnatury. Na s. 244 powtórzenie.

T. Garwoliński – Druki medyczne z XV i XVI wieku w zbiorach Biblioteki Wyższego Seminarium... – początek streszczenia należałoby przeredagować – sformułowanie jest dwuznaczne (s. 252). Należałoby sprawdzić czy w tym druku była karta tytułowa czy tylko pierwsza karta w składce, a tytuł w kolofonie. Rysunek palca wskazującego to „maniculae” i na zmianę można używać w artykule. S. 264 niezbyt fortune sformułowanie dotyczące Greka i kultury bizantyjskiej. Należałoby ujednolicić zapis nazw geograficznych Bruksela po polsku i Louvain po francusku. Przypisy biograficzne można bez szkody dla tekstu skrócić podając referencje bibliograficzne. S. 281 Urban Waclaw nie Władysław. Artykuł bardzo cenny. Do przyp. 1 ewentualnie: M. Juda, E. Teodorowicz-Hellman przy współpracy R. Lundgren, *Polonika w Bibliotece Katedralnej Strängnäs*, Stockholm 2011; do pełnego obrazu przy omawianych pozycjach dobrze byłoby zamieścić sygnatury.

S. B. Tomczak – Biblioteka Główna prowincji św. Franciszka z Asyżu... – autor zaopatrzył artykuł – bardzo poznawczo cenny – w zbyt obfite przypisy biograficzne oraz nie należy ściśle do tematu dzieje poszczególnych zakonów i klasztorów. Uważam, że wystarczy podać odsyłacze bibliograficzne (przyp. 17, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 30, 41, 44, 45, 61 i następne tak sformułowane). Teksty pism w sprawie kradzieży ze s. 300-306 lepiej opisać – ewentualnie umieścić te teksty w aneksie. W obecnym stanie to zapewne wybór tekstów źródłowych do przedstawionej sprawy. Przy czasopiśmie brak lat zasobu; tekst z „Kroniki m. Poznania” do aneksu lub przypisu podobnie tekst G. Labudy ze s. 317; na s. 320-327 dobrze byłoby dla orientacji czytelników podać daty edycji poszczególnych dzieł lub serii wydawniczych; na s. 327 tekst R. Brzezińskiej jest w całości zbędny; ponadto drobne uwagi redakcyjno-korektorskie umieściłem na marginesach.

J. Kozakowski – Biblioteka Państwowego Zakładu Higieny w Warszawie w latach 1918-1939 – poza niektórymi przypadkami zbyt obszernymi przypisami biograficznymi do artykułu nie mam uwag.

E. Lubojańska – Duszpasterstwo bibliotekarzy z perspektywy Górnego Śląska... – poza kilkoma drobiazgiami typu korekcyjnego zaznaczonymi na marginesach nie mam uwag.

K. Makowska, K. Cywińska – Współczesne bibliotekarstwo – trendy, najnowsze technologie... – mam pytanie do autorek o tytuł, co to znaczy: światowe biblioteki,

podobnie na s. 400; na s. 401 dodałbym „niektóre” biblioteki; na s. 420 przestrzeń 100 metrów kwadratowych (to hala 25 × 40 metrów). Ciekawy przegląd nowych trendów w bibliotekarstwie, mam nadzieję, że do druku odpowiednia rozdzielczość fotografii jest wykonana.

A. Majewska, T. Nowocien – Wiedza w kieszeni, aplikacje mobilne o bibliotece medycznej – przewodnik – nie mam uwag do interesującej prezentacji.

J. Willecki – Systemy biblioteczne szkół wyższych jako obszar finansowania projektów ... – s. 450 – uwaga o projekcie „e-usługa OMNIS” powinna być zaktualizowana; wsparcie na zintegrowany system zarządzania dla bibliotek zostało udzielone by zaprzestać finansowania tzw. projektów wyspowych, mało efektywnych w skali makro. Ponadto nie mam uwag do cennego artykułu.

J. Willecki – Wsparcie rozwoju otwartego dostępu do zasobów nauki... – brakuje mi wstępu dotyczącego centralnego zakupu ważniejszych baz danych przez MNiSW i umożliwienie tym samym częściowo otwartego za pośrednictwem bibliotek dostępu do zasobów nauki finansowanych ze środków publicznych. Ponadto nie mam uwag.

A. Czarnecka, S. Lebioda – Open Access w kontekście obowiązków sprawozdawczych bibliotek naukowych – nie mam uwag poza sugestią rozwiązania skrótu „dot.” w tekście artykułu.

A. Ajdukiewicz-Tarkowska, K. Włodarczyk – Autorski system ewidencjonowania dorobku publikacyjnego... – artykuł potwierdza słabe przygotowanie logistyczno-informatyczne zarządzeń związanych z parametryzacją jednostek naukowych.

P. Hubar – Rzeczywistość rozszerzona w bibliotekach – nie mam uwag poza drobną uwagą korektorską na s. 492.

B. Bruc, P. Milewska – Kompetencje bibliotekarza w procesie opracowywania... – nie mam uwag do artykułu.

M. Omilian-Mucharska p Instrumentarium pracy bibliotekarza-redaktora serwisów online – nie mam uwag do artykułu.

A. Gołda – Stefan Vrtel-Wierczyński jako recenzent drugiego wydania bibliografii” bibliografii polskich” Wiktora Hahna. – z uwag krytycznych: streszczenie powinno zostać przeredagowane. Należy uporządkować i ujednoczyć przypisy. S. 516 stwierdzenie „Autor bibliografii nie poprawił błędów...” – tu jest wyraźne opowiedzenie się za „bohaterem” a przecież W. Hahn nie musiał uwzględnić sugestii recenzenta, bo uważał, że on nie ma racji. Trudno nazwać koncepcje W. Hahna błędami. Na marginesach zaznaczyłem kilka drobiazków korektorskich.

W. Giermaziak, K. Mielimonka – Wykorzystanie Polskiej Bibliografii Lekarskiej w Oddziale Głównej Biblioteki Lekarskiej w Bielsku-Białej – dobrze byłoby na s. 528 dodać komentarz do spadku trafności wyszukiwania w 2016 r. Nie mam innych uwag do tekstu.

W. Giermaziak, R. Firkowska, G. Ruhne – Zamek w Mosznej jako dawne Centrum Terapii Nerwic – s. 539 uogólnienie na cały okres PRL-u a przecież od 1972 r. istniał

i działał w zamku omawiany ośrodek i należałoby zaznaczyć, że to był jeden z powodów zachowania go w dobrym stanie. S. 540 użycie określenia „polska administracja” wpisuje się w nurt niemieckiej historiografii i publicystyki dotyczącej Ziem Odzyskanych, na tejże stronie niefortunne sformułowanie „granicy niemieckiej” – Niemcy nie mogły graniczyć z Niemcami. S. 540 – Z. Więcek jest doktorem nauk medycznych czy dr habilitowanym medycyny. Lista stacjonowania wojsk radzieckich w Mosznej. Kilka drobnych uwag na marginesach.

W. Giermaziak, I. Przyłuska – Medycyna naturalna dawniej i dziś – s. 555 sformułowanie dotyczące o biznesie mnichów i zakonów związane z ziołolecznictwem, uważam za uwspółcześioną wersję wydarzeń i nieuprawnioną dla wieków świeckich. Trzeba pamiętać, że w średniowiecznej Europie tylko duchowni w zasadzie byli piśmienni. Czy można stawiać znak równości między tzw. medycyną ludową a medycyną „zawodową”. Druga sugestia czy „medycyna ludowa” miała wyłączność na ziołolecznictwo co sugerują autorzy. Drobne korekty zaznaczyłem na marginesach, w tym używania przez Autorów partykuły „czy” zamiast „i” „oraz”. Ponadto nie mam uwag.

H. Bonatowska – Rola i działanie witaminy w organizmie człowieka – nie mogę się ustosunkować do tego artykułu ani merytorycznie ani metodologicznie.

I. Fryzowska-Chrobot, W. Giermaziak – Właściwości bzu czarnego... – zrezygnowałbym z używania w tekście „wsp.” I tym podobnych. Poza tym nie mam uwag do artykułu.

B. Taraszkiewicz – Sprawozdanie z IV Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „Ekologia informacji... – s. 583 należy zaktualizować informację.

A. Sabela – Z doświadczeń organizatora konferencji – nie mam uwag.

J. Ciesła, E. Czarnik, A. Pisarczyk, M. Sieradzka-Fleituch, K. Szlachcic – Reykjavik, Maastricht... – w tytule przemieszanie nazw polskich i oryginalnych należałoby ujednolicić. Nie mam uwag do sprawozdań.

T. Giza, J. Wróbel – Wyjazd szkoleniowy w ramach programu Erasmus... – nie mam uwag do sprawozdania

W nadesłanych materiałach brak kilku pozycji wymienionych w spisie treści:

R. Żmuda, A. Strumiłło – Prof. zw. dr hab. Jan Berner

A. Strumiłło, R. Żmuda – Prof. zw. dr hab. Julian Liniecki